

IZJAVA ZA JAVNOST OB PREDSTAVITVI EVROPSKEGA PROJEKTA GOV4PeaCE (INTERREG PROGRAM CENTRALNA EVROPA 2021-2027)

Posoški razvojni center in **Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«** skupaj z drugimi slovenskimi in tujimi partnerji nadaljujeta uspešno zgodbo **Poti miru / Walk of Peace** s pomočjo mednarodnega sodelovanja in projektov EU.

Po tem, ko sta v EU finančni perspektivi 2014-2020 organizaciji iz doline Soče v sodelovanju z mnogimi drugimi institucijami izvedli dva velika projekta: **strateški projekt WALKofPEACE** (čezmejni Interreg program Italija-Slovenija 2014-2020), ki je bil leta 2020 izbran za **najboljši EU Interreg projekt** in projekt **NETWORLD (Program Interreg Podonavje 2014-2020)**, v novi finančni perspektivi 2021-2027 idejo **Poti miru/Walk of Peace** razvijata in širita preko dveh čezmejnih projektov na **Interreg Programu Italija-Slovenija** in projekt **GOV4PeaCE na programu Interreg Central Europe**. Tega bomo širši javnosti predstavili v Kobaridu, 23. 5. 2024 v prostorih **Fundacije poti miru v Posočju**.

Osnovne informacije o projektu z akronimom GOV4PeaCE:

- EU Program: Interreg Central Europe 2021-2027

Prioriteta programa:

- A better cooperation governance (Boljše upravljanje za večje sodelovanje)

Specifični cilj:

- SO4.1.: Strengthening governance for integrated territorial development in central Europe (Boljše upravljanje za integralni teritorialni razvoj v Srednji Evropi)

Celo ime projekta:

- Multi-dimensional and cross-territorial governance model for activation of the WWI heritage to foster sustainable socio-economic development of remote territories of Central Europe

Trajanje projekta:

- 30 mesecev (maj 2024 – oktober 2026)

Proračun:

- Celotna vrednost: 1.699.120,24 EUR
- EU prispevek: 1.359.296,18 EUR (80%)
- Prispevek projektnih partnerjev: 339.824.06 (20%)

V projektu sodeluje 11 projektnih partnerjev (s proračunom) in 19 strateških pridruženih partnerjev (brez proračuna).

11 projektnih partnerjev:

- Posoški razvojni center (Slovenija) – vodilni partner
- Fundacija Poti miru v Posočju (Slovenija) – idejni vodja projekta
- ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa (Slovenija)
- PromoTurismo FVG (Italija)
- VeGAL Venezia (Italija)
- Italian War History Museum Rovereto (Italija)
- Gorlice Municipality (Poljska)
- Association of the Carpathian Euroregion (Poljska)
- Administration of the Poloniny National Park (Slovaška)
- Moraholom Municipality (Madžarska)
- In Flanders Fields Museum (Belgija)

19 strateških pridruženih partnerjev iz:

- Slovenije (Ministrstvo za kulturo, Triglavski narodni park, Ministrstvo za obrambo, Zavod za varstvo kulturne dediščine),
- Italije,
- Poljske,
- Madžarske,
- Slovaške,
- Belgije,
- Francije,
- Romunije,
- Ukrajine,
- Avstrije in
- Nemčije.

Partnerji so institucije, ki se ukvarjajo z **ohranjanjem, predstavljanjem, raziskovanjem, razvojem ali upravljanjem dediščine prve svetovne vojne** in prihajajo iz območij, kjer so pred več kot 100 leti potekale različne fronte prve svetovne vojne, danes pa so to predvsem **obrobna in obmejna območja**, zato dediščina prve svetovne vojne predstavlja razvojni potencial ne le partnerskega območja, ampak tudi **čezmejnega in transnacionalnega**.

Namen projekta je **izboljšati upravljanje dediščine prve svetovne vojne** tako na **lokalnem in regionalnem** nivoju, kot tudi širše. Skozi projekt bodo partnerji **identificirali in valorizirali ključne spomenike** dediščine prve svetovne vojne v svojih državah ter preučili njihove **načine upravljanja in razvojne korake**, ki so potrebni, da dediščina prve svetovne vojne postane pomembna tudi za **razvoj kulturno-zgodovinskega turizma** na podeželskem območju, ki je v partnerskih okoljih razvit na različnih nivojih.

Poseben izziv bo skozi projekt preveriti možnosti **čezmejnega in medregionalnega sodelovanja** na področju dediščine prve vojne in različnih zgodovinskih poti, saj partnerji prihajajo iz **obmejnih območij** (na primer poljsko-slovaško obmejno območje, belgijsko-francosko, slovensko-italijansko-avstrijsko, madžarsko-romunsko ter med tremi italijanskimi deželami v severnem delu Italije....) in si s svojimi sosedi delijo skupno dediščino prve svetovne vojne. Pri tem želimo testirati **izkušnjo partnerjev iz Slovenije in Furlanije Julijske krajine** (Italije), ki so v zadnjih letih vzpostavili **čezmejno 500 km dolgo kulturno-pohodniško pot Pot miru od Alp do Jadrana**.

V te aktivnosti bodo vključeni različni **javni in zasebni deležniki in odločevalci** iz različnih sektorjev in krajev delovanja. Skozi različne **delavnice, študijske ture, izmenjave znanj in izkušenj** bomo definirali **inovativni večdimenzionalni model upravljanja dediščine** na transnacionalni ravni z namenom aktivacije dediščine prve svetovne vojne za trajnostni razvoj obrobnih in čezmejnih funkcionalnih območij Srednje Evrope.

Pripravili bomo **strategijo in akcijski načrt** za implementacijo razvitega (oblikovanega) upravljaljskega modela, **dokumentacijo za nominacijo Evropske Poti miru med Kulturne poti** pri **Svetu Evrope**, razvili upravljaljsko **spletno platformo**, na kateri bo predstavljena ta dediščina in zgodba ter podpisali **memorandum o partnerskem sodelovanju** tudi po koncu projekta.

Program dogodka, na katerem bomo projekt predstavili širši javnosti

GOV4PeaCE projekt bosta **Posoški razvojni center** in **Fundacija Poti miru** skupaj s partnerji iz 11 držav predstavila v prostorih **Fundacije Poti miru v Kobaridu v četrtek, 23.5.2024, med 9.00 in 12.30 uro.**

Po pozdravih župana občine Kobarid **Marka Matajurca**, direktorja Posoškega razvojnega centra **Simona Škvora** ter predstavnice Skupnega sekretariata programa Centralna Evropa, **Anne Sirocco**, bosta širši javnosti **projekt GOV4PeaCE** predstavili **Vesna Kozar** iz Posoškega razvojnega centra in **Maša Klavora** iz Fundacije Poti miru.

Po uvodnih pozdravih bodo o nastanku ideje **Poti miru** pred več kot 20 leti in njeni vlogi tudi za današnji čas, pomenu mednarodnega sodelovanja in priložnosti na področju dediščine prve svetovne vojne in EU projektov, spregovorili:

- **Zdravko Likar**, ustanovitelj Ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju«
- **Vesna Humar**, državna sekretarka na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu in vladna koordinatorica za sodelovanje Republike Slovenije z deželo Furlanijo Julijsko krajino za izvedbo Evropske prestolnice kulture GO!2025
- **Špela Spanžel**, direktorica Direktorata za kulturno dediščino na Ministrstvu za kulturo
- **Matjaž Ravbar**, v.d. direktorja Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino na Ministrstvu za obrambo
- **Metka Lajnšček**, vodja Sektorja za sosednje države in čezmejno sodelovanje na Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve
- **Marjeta Pečarič**, vodja Sektorja za Interreg programe na Ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj

Partnerji iz tujine (Muzej prve svetovne vojne iz lepra- Belgija, Občina Gorlice iz Poljske in Muzej prve svetovne vojne iz Rovereta – Italija) pa bodo **predstavili svoje izkušnje** in svoj **pogled** na priložnosti za vzpostavitev ideje **Evropske Poti miru.**

Več informacij o projektu:

- **Vesna Kozar**, Posoški razvojni center, vesna.kozar@prc.si
- **Maša Klavora**, Fundacija Poti miru v Posočju, masa.klavora@potmiru.si